

రవీంద్రుని గీతాలకు అందమైన అనుస్మజన చేసిన చిత్తూరు జిల్లా కవయిత్రి డా॥ జె.భాగ్యలక్ష్మి

డా॥ జె. ఉషారాణి

రీడర్ ఇన్ తెలుగు
శుభారాం ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల,
పుంగనూరు,
చిత్తూరు జిల్లా (ఆంధ్రప్రదేశ్)

తెలుగు సాహితీజగత్తుకు చిత్తూరు జిల్లాకు చెందిన ధూర్జటి, అన్నమయ్య, సారంగపాణి, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, శంకరబాడి సుందరాచారి, మధురాంతకం రాజారాం ఇలా లెక్కకు మిక్కిలిగా కవులు, రచయితలు సాహితీసేవ చేశారు. 'మేము సైతం' అంటూ తాళ్ళపాక తిమ్మక్క, తరిగొండ వెంగమాంబ, కట్టమంచి నరసమ్మ, కట్టమంచి లక్ష్మమ్మ, అలూరు రత్నమ్మ వంటి ఎందరో కవయిత్రులు, రచయిత్రులు సైతం కవనరంగంలో తమ సత్తా చాటుకున్నారు. వివిధ ప్రక్రియల్లో రచనలు చేసి తెలుగు పాఠకులకు సాహిత్యావ్యుత్సాహాన్ని పంచిపెట్టారు. చిత్తూరుజిల్లా రచయిత్రుల్లో అనువాదంలో పున్న ప్రయోజనాన్ని సాందర్యాన్ని తెలుగు పాఠకులకు సమర్థవంతంగా అందించగలిగిన రచయిత్రి డా॥ జె. భాగ్యలక్ష్మి.

శ్రీమతి భాగ్యలక్ష్మి గారు 1948లో చిత్తూరు జిల్లా, మదనపల్లిలో జన్మించారు. తల్లిదండ్రులు లక్ష్మమ్మ, సుబ్బన్న గార్లు. తండ్రి ఒక రైతు. ఈమె మధ్యతరగతికి రైతు కుటుంబంలో పుట్టినప్పటికీ, వీరి తల్లిదండ్రుల మీద "విశ్వజ్ఞానసమాజం" (మదనపల్లి) ప్రభావం అధికంగా ఉండడంవల్ల జడ్డలందరినీ విద్యావంతుల్ని చేశారు. ఈమె తొలి తెలుగు కేంద్ర (డిగ్రీ) ఆకాశవాణి న్యూస్ రీడర్ శ్రీమతి జోతిపాళెం మంగమ్మగారి చెల్లెలు. వీరి పి.హెచ్.డి అంశము "IVY COMPTON - BURNETT & HER ART" ఈమె కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగిణి. ఇప్పటివరకు దాదాపు 25 పుస్తకాలు ముద్రింపబడ్డాయి. ఈమె రచనలు -

1. గౌరవంగా జీవించడం ("శివ్ ఫోర్ వివింగ్ విత్ ఆనర్"కు అనువాదం)
2. ధ్యాన ("జడ్"కు అనువాదం)
3. నెలకూన (రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ క్రీసెంట్ మూన్ కు అనువాదం)
4. మరో మజిలీ (రవీంద్రుని కథలు అనువాదం)
5. క్యాపిటల్ విట్నెస్ (జె.కె.రెడ్డి గారి రచనకు అనువాదం)
6. కాదేదీ కవితకనర్పం (కథలు)
7. మహాత్మాగాంధీ మనస్సు (అనువాదం)
8. కథాభారతి (హెంబీ కథల అనువాదం)
9. మానవాధికారాలు (అనువాదం)
10. గీతాంజలి (రవీంద్రుని "గీతాంజలి" కి అనువాదం) ----- మొదలైనవి.

చిత్ర రచనలు :-

వీట్రియట్ - వేవ్ లెన్స్ అనే షూయిమర్ కాలమ్,
ఆంధ్రప్రభలో వీక్షి కాలమ్,
దినాశ్వినియా (చండిగఢ్) అనే మానవత్రికలో రెగ్యులర్ కాలమ్,
హైదరాబాద్ మిర్రర్ పత్రికలో ఒక కాలమ్

అవార్డులు :- రఫీలవ్లాడ్ కిర్యూయ్ అవార్డు, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం పురస్కారం, జ్యేష్ఠ లిటరరీ అవార్డు.

1913 లో నోబెల్ బహుమతి పొంది, విశ్వస్థాయిలో భారత సాహిత్యానికి అత్యంత ప్రతిష్ఠను చేకూర్చిన విశ్వకవి రవీంద్రుని గీతాంజలి, టి క్రెసెంట్ మూన్ రచనలను శ్రీమతి భాగ్యలక్ష్మి గారు గీతాంజలి, నెలకూన అనే పేర్లతో అనుస్మజన చేశారు.

గీతాంజలిలో అనంతమైన ప్రేమ, ఆత్మ పరమాత్మకోసం తపించడం, ప్రకృతి సౌందర్యం, తాత్విక చింతన, భౌతిక విషయాలను అధిగమించే అన్వేషణ పాఠకులను అంతర్ముఖుల్ని చేస్తాయి. ఆ లక్షణాలు భాగ్యలక్ష్మి గారిని ఈ రచనలకు ప్రోత్సహించాయనవచ్చు. వీరి ఈ రచనలను పరిశీలిద్దాం.

“వృద్ధంగా గడిపిన రోజుల గురించి ఎంతో విచారించాను. కానీ కాలం వృథా కాలేదు. నా జీవితంలోని ప్రతిక్షణాన్నీ నీవు నీ చేతుల్లోకి తీసుకొన్నావు. వస్తువులలో అంతర్లీనమై జీవాలను మొక్కలుగా, మొగ్గలను పూవులుగా, పువ్వులను ఫలాలుగా మారుస్తున్నావు. నేను అలసిపోయి సోమరిగా పక్క మీద పడుకొని అందరూ పని చాలించారనుకొన్నాను. ఉదయం లేచి చూస్తే నా తోటంతా చిత్రాతి చిత్రంగా పువ్వులతో నిండి పోయివుంది”.

(గీతాంజలి - 80)

ఈ కవిత మనిషి నైజాన్ని చక్కగా వివరించింది. మనిషి తాను ఎన్నో పనులను అతర్థ చేసి, ఎన్నో రోజులను వృథా చేసుకుంటాడు. అదే భగవంతుడు వస్తువులలో అంతర్లీనమై ప్రకృతిని పులకింపజేస్తాడు. ఒక్క క్షణాన్ని వృథా చేయడు. మనిషి తాను సోమరిగా పడుకొని, అందరూ పనిచేయడం లేదని అంటాడు. ఉదయాన్నే లేచిచూస్తే తోట పువ్వులతో నిండిపోయి అందంగా కనిపిస్తుంది.

పాపాయి పుట్టుక

‘ఎటునుండి వచ్చాను అమ్మా?
నే నెచట దొరికాను నీకు?’
అమ్మకళ్ళల్లోని నీళ్ళు మెదిలాయి
ఆమె పెదవులపైన నవ్వు మెరిసింది
గట్టిగా పాపను హత్తుకొన్నాక
ఈ కథను తియ్యగా చెప్పసాగింది.
‘నాలోని కోరికయి దాగి ఉంటివి పాపా
నా ఆటబొమ్మల్లో కలిసి ఉంటివి నీవు
మట్టిబొమ్మలకు నేరూపు దిద్దినవేళ
నీరూపు నా ఎదలో దిద్దుకొన్నాను.
ఇలవేల్పులో నిలిచి నెలకొన్న నిన్ను
స్వామితో పాటుగా పూజించినాను
ఆశల్లో ఆశగా, కాంక్షల్లో కాంక్షగా
నా జీవితములోని ఇమిడి ఉంటివి తల్లీ.
మన ఇంటి నేలేటి అదృశ్యశక్తి
తరతరములనుండి నిను పెంచినమ్మా
నా వృద్ధయకునుముమ్మ విచ్చుకొన్న క్షణాన

దాని పరిమళ మగుచు అలరినావమ్మా
ఉదయాల్ని భాస్కరుడు ఎక్కి వచ్చేముందు
పసిడికాంతులు నింగి నింపుకొన్నట్లు
నా తరుణదేహంపు టాబుడెబురుందు
నీ సున్నితపు కాంతి నిండి ఉండేదమ్మా
స్వర్గదేవత కిష్టతరమైనై సుతపు
ఉదయ కిరణాలతోపాటు ఉదయించావు
జీవనజలధిపై తేలివచ్చావు
ఎట్టకేలకు నా వృద్ధయము చేరినావు
నీ చిన్నిమోము నే తనివార చూస్తే
పింతపింతగ మనసు చిందులేస్తుంది
లోక సంపదపు నా దానివయ్యావని
నాలోని నేనెంతో మురిసిపోతాను
దూరమయ్యెదవని నిను హత్తుకొంటాను
సకల విశ్వైశ్వర్యమీ రెండు చేతుల్లో
ఏ ఇంద్రజాలము ఇబుడ్డినాదో.
చెప్పవే నా చిట్టి, బంగారుతల్లీ.

(నెలకూన - 120)

ఈ కవిత ప్రతి తల్లికి ప్రతీక. తన బిడ్డ మాటలు నేర్చి “అమ్మా! నేను ఎక్కడినుంచి వచ్చాను?” అని ప్రశ్నించినప్పుడు ఆ తల్లి కన్నుల్లో నీళ్ళు పెదవులపై నవ్వులు విరగబూస్తాయి. అప్పుడు తనబిడ్డకు ఆమె వచ్చిన లోకాన్ని గురించి చిత్రవిచిత్రమైన, అద్భుతమైన కథలను తల్లి అల్లుతుంది. అలాంటి కథల సమాహారం ఈ కవిత. తాను మట్టిబొమ్మలను తయారుచేసేటప్పుడు తన వృద్ధయంలో తన బిడ్డ రూపుదిద్దుకుందని, లోకంలోని సంపద అంతా తన చేతుల్లో బిడ్డరూపంగా మార్చి భగవంతుడు ఉంచాడని అంటుంది.

మబ్బలాట - అలలపాట

ఇద్దరమూ కలిసి ఆడుకొందామమ్మా
నేనేమొ మబ్బును, నీవు జాబిల్లి
రెండు చేతులా నీ మామ దాచేను
కడలిలో కెరటాలు నన్ను పిలిచాయి
తమతోటి పాటలు పాడమన్నాయి
పగలు రేయిని హాయి పాడుకొంటాము

ఎంతెంతో దూరాలు పయనించుతాము
అంతకంటే మంచి ఆట ఉందమ్మా
ఇద్దరమూ కలిసి ఆడుకొందామమ్మా
నేను సముద్రమునంటి, నీవు తీరమువంటి
దోర్లుతూ, పార్లుతూ నిన్ను చేరానంటి

(నెలకూస - 131)

ఈ కవిత ప్రకృతి-మానవునికి ఉన్న సంబంధాన్ని, తల్లిబిడ్డకున్న అనుబంధాన్ని వివరిస్తుంది. ఒక పాపాయిని మేఘాలు ఆకర్షించాయి. వాటితో ఆమె ఆడుకోవాలనుకుంది. అయితే అమ్మ గుర్తుకొచ్చింది. అమ్మ ఆట గుర్తిస్తోంది. తాను మబ్బు, అమ్మ జాబిల్లి, రెండు చేతులా ముఖం దాచుకొని దోబూచులాడింది. పాపాయి సముద్రంలోని అలలతో ఆడుకోవాలనుకుంది. కానీ అప్పుడు వదలి తాను ఎలా వెళ్ళాలి అనుకుంది. అయితే తాను సముద్రము, అమ్మ తీరము, తాను అలాఅలా పరుగులు తీస్తూ అలలా అప్పుడు చేరుకోవచ్చు. ఎంత చక్కటి ఊహ.

ఆటలు

మట్టిలో కూర్చుని నవ్వుతున్నావు
ఎండుపుల్లలతో ఆడుతున్నావు
విరిగిన పుల్లలో ఏ సంపదందో
పరిసరాలుకూడ మరచిపోయావు
ఉదయాన లేక్కలు వేసికొంటున్నా
అంకెలు కూడుతూ తీసివేస్తున్నా
'నీ ఆట ఏమి బాగులే' దంటూ
నా వంక చూచి నవ్వుతున్నావేమో
మట్టివెడ్డలతో, ఎండు పుల్లలతో
ఆడుకొనే రోజులు మరచిపోయాను

వెండి బంగారాలు కోరుతున్నాను
డబ్బుకోసమే బ్రతుకుగడపుతున్నాను.
ఏది కనిపించినా తృప్తిపడుతావు
దానితోనే మనసార ఆడుకొంటావు
తీరనికోరికలు తీర్చుకోవాలంటూ
తనవతోనే నేను బ్రతుకుతున్నాను
ఆశాపయోనిధిని దాటి పోవాలంటూ
చిన్ని పడవకు నేను తెడ్డు వేస్తున్నాను
ఆవలి ఒడ్డును చేరలేనని తెలిసి
ఇచటనే ఆటలో మునిగి ఉన్నాను. (నెలకూస - 127)

బాల్యంలో బిలువలేనివి అనిపించుకొనే మట్టి బెడ్డలు, చీపురు పుల్లలు మొదలైన వస్తువులతో అపురూపంగా ఆడుకుంటూ ఉంటాం. పెరిగిపెద్దయ్యాకొట్టి వెండి, బంగారు, డబ్బు - వీటికోసం తాపత్రయపడుతూ తృప్తిలేని జీవితాన్ని గడుపుతూ ఉంటాం. ఆ బాల్యపు ఆటల్లో ఉన్న ఆనందాన్ని, అమాయకత్వాన్ని ఈ కవిత తెలియజేస్తోంది.

వానరోజు

కారడవిపై మబ్బు లలముకొన్నాయి
చిట్టిబాబూ నీవు బయట కెక్కొద్దు
చెఱుపుపక్కనున్న తాడిచెట్టిన్నీ
మేఘాలతో చేరి 'డీ'లు కొట్టున్నాయి
చెట్లపై కాకుల గుంపు చేరింది
మన ఆపు బయటనే ఉండిపోయింది
పాకలో దానిని కట్టివస్తాను
చిట్టిబాబూ నీవు ఇక్కడే ఉండు
బురదగుంటల్లోన, నీటి మడుగుల్లోన
ఎవరెవరొ చేవలను వెదకుతున్నారు

పిల్లకాలువ పరుగు చూడర బాబు
అచ్చంగ నీలాగే పారిపోతోంది
పడవవాడు రేపు చేరుకొన్నాడు
చీకట్లు ఊరంతా అలముకొన్నాయి
వానపై మేఘాలు స్వారి చేస్తున్నాయి
నీళ్ళతో అమ్మలు ఇండ్లు చేరారు
సంజబీపం నేను పెట్టివస్తాను
చిట్టిబాబూ ఇంతలో పారిపోవోకు
దారిలో బురదకు కాలు జారేను
ఈదురుగాలికి జబ్బు చేసేను (రవీంద్ర గీతాలు - 138)

పల్లెసీమల్లో వానపడే సమయంలో కనిపించే ఒక సహజమైన దృశ్యం ఈ కవితలో కనిపిస్తుంది. ఇంకా ఊహితేలియని తన బద్దను ఇంట్లో ఉంచి, ఆ వానలో ఇంటికి చేరని తన ఆవుకోసం వెళ్ళే తల్లి బద్దకు చెప్పే జాగ్రత్తలు, హృదయంలో పేరుకున్న భయం, బద్దను హెచ్చరించే తీరు అత్యంత సున్నితంగా ఈ కవితలో వర్ణింపబడింది.

కథ చెప్పవమ్మా!

దీపాంతర ఎడారి కథను చెప్పావు	పచ్చగడ్డిమాత్రం లక్కడక్కడ ఉందా?
ఏ రాజు రాజ్యంలో అది ఉందో చెప్పు	పెద్ద మర్రిచెట్టు ఉందా?
ఆ సముద్రం దాని పక్కనే ఉందా	గంధభేరుండ పక్షులున్నాయా?
అచటి ఎడారిలో కొండలున్నాయా?	అవి రాకుమారునికి సాయమొస్తాయా?
లక్కడ పాదలంటు అసలు లేవా అమ్మా	ఐదు ద్వీపాల కావల మాయ నగరంలో
కాలిబాటలుకూడ అచట లేకుంటే	రాక్షసుడు రాకుమారైన బంధించినాడా?
కట్టలమ్మి, పాపం ఊరు చేరొద్దూ?	గుర్రమెక్కిన రాకుమారుడు ఎవరికొడుకమ్మా
రైతులందరూ వారి పాలము వెళ్ళొద్దూ?	రాకుమారికై పాపం వెదకుతున్నాడా?

(రవీంద్ర గీతాలు - 141)

తీరిక సమయంలో తల్లిచెప్పే కథలు పసివాడి మనస్సులో ప్రశ్నలవర్షాలను కురిపిస్తాయి. అటువంటి ఓ పసివాడి ప్రశ్నల సమాహారమే ఈ కథ చెప్పవమ్మా. అటలతో అలసిపోయి, సెలవు తీరికతో విసిగిపోయిన ఆ పసివాడు తల్లిని కథ చెప్పమని అడుగుతున్నాడు. అంతేగాక, తాను విన్న కథల్లో దీపాంతర ఎడారి ఎక్కడ ఉంది? గంధభేరుండ పక్షులు ఎక్కడున్నాయి. అవి రాకుమారుడికి సహాయం చేస్తాయా? ఐదు ద్వీపాల అవతల రాక్షసుడు రాకుమారైన బంధించాడా? రాకుమారుడు ఆమెను విడిపించాడా? - ఇలాంటి ప్రశ్నల పరంపరతో తల్లిని అయోమయంలో పెట్టేస్తాడు.

పూలబాలలు

తుఫాను మేఘాలు గర్జించువేళ	వానలకు వారికి సెలవులిస్తారమ్మా
కుంభవృష్టి హోరు మంటూ కురియు	చెట్ల కొమ్మలు గాలికుగుతూ ఉంటే
చలచల్లటి గాలి పానలపై వీచి	మేఘాలు కూరంగ ఉరుముతూ ఉంటే
వెదురు పాదరిండ్లలో కాల వేస్తుంది	పూల బాలలు నవ్వుతూ వెలికివస్తారు
ఎటునుండి వస్తాయో రంగైనపూలు	పూలబాలల ఇల్లు నీకు తెలుసా అమ్మా?
ఈ పచ్చగడ్డిపై సాంపుగానించి	తారికాలోకంలో ఉండి ఉండాలి
నవ్వుతూ తుక్కుతూ నాట్యమాడేను	త్వరత్వరగ తమ ఇల్లు చేరుకోవాలని
ఇన్నాళ్ళు ఎక్కడ దాగి ఉన్నాయో	పూబాల లెంతగా ఆశ పడతారో!
భూమిలోపల బడి ఒక్కటండేమో	పూబాలలకు ఒక లప్పు ఉండి ఉండాలి
పువ్వులు ఆ బడికి వెళ్లి తీరాలేమో	దూరంగ నవ్వుతూ కనిపించి ఉండాలి
తలుపులన్నీ మూసి పారాలు వింటూ	అందు కోసమే వారు చేయిచాపుతుంటారు
ఆట విడుపున కవీ ఎదురుచూస్తాయేమో!	అమ్మకోసం తపన పడుతారు పాపం

(రవీంద్ర గీతాలు - 151)

వికసించిన పువ్వులు పసిపిల్లల నవ్వులు. ఆ బోసినవ్వుల బాలలకు పూలబాలలు ఆనందాన్ని కలిగిస్తాయి. అయితే అమాయకత్వం నిండిన ఆ కళ్ళకు పూసే పువ్వులు ప్రశ్నార్థకాలు. పువ్వులు ఎక్కడినుండి వస్తాయి? ఇన్నాళ్ళు ఎక్కడ దాగున్నాయో? భూమిలోపల ఉండే పారశాలలో తలుపులన్నీ మూసి పారాలు వింటూ, వానలకు వారికి సెలవిచ్చినప్పుడు కొమ్మలమీదుగా వస్తాయేమో అని పిల్లలు ఆలోచిస్తున్నట్లు భాగ్యలక్ష్మిగారు చక్కగా అనుసృజన చేశారు.

చిన్నారి పెద్దమనిషి

నాన్నగారంత ఎత్తు నే నేదిగాక
నా పనుల కెప్పుడూ అడ్డూరాలేరు
మాస్టారు పాఠాలు నేర్చుకోమంటే
'పాఠాలు నేనింకచదువ' నంటాను
మాస్టారు వినగానే తెల్లబోతారు
'నీ ఇద్దమే' నంటూ వెళ్ళిపోతారు
రంగైన బట్టలు వేసికొంటాను
సంతకేసి నేను నడువబోతాను
మామయ్య పరుగున చెంతకొస్తారు
తన చేయిపట్టుకు నడవమంటారు
నేను పెద్దవాడినని తెలియజేపుతాను

ఒంటరిగ వెళ్ళుతానని నచ్చజేపుతాను
పెద్దవాడినని మామకు తెలిసిపోయాక
ఇష్టమొచ్చిన చోట కెళ్ళమంటారు
దానికి నేను డబ్బులిచ్చానంటే
అమ్మ మొదట నన్ను కోపగిస్తుంది
తరువాత తల ఊచి ఊరుకొంటుంది
పెద్దవాడనని తెలిసికొంటుంది.
నాన్నగారు సెలవులకు ఇంటికొస్తారు
బూట్లు, చొక్కాలు నాకు తీసికొస్తారు
అన్నయ్యకే వాటి నియ్యమంటాను
నా ఘనత నాన్నకు వెల్లడిస్తాను (నెలకూన - 160)

పసితనంలో పెద్దలు అంక్షలు పెట్టినప్పుడు, పిల్లలు త్వరగా ఎదిగిపోయి, పెద్దవారిగా మారిపోవాలి అని అనుకుంటారు.
అదే ఈ కవిత్యంలో చిన్నారి పెద్దమనిషి ఆలోచనా సరళి.

కవిత్యం

నాన్నగా రెప్పుడూ ఏమివ్రాస్తారమ్మా
ఒక్కసాడయిననా నాకు చెప్పవేమమ్మా
నిన్నంతా నీకు చదివి విననించారు
అది ఏమిటో అసలు అంతబట్టేందా?
చక్కటి కథలెన్నో నీవు చెబుతుంటావు
నాన్నగారా కథలు వ్రాయరేమమ్మా?
రక్కసుల, రాకుమార్తెల కథలు రావేమో
విన్నపన్నీ తనకు గుర్తులేవేమో!
స్నానాలవేళ నాన్నకు గుర్తుతెస్తావు
తినకుండ వారికై వేచి ఉంటావు
నాన్న నీ మాటలే వినపించుకోరు
పుస్తకాల్లో ఎప్పుడూ మునిగిఉంటారు
నాన్న గదిలోకి నే నడుగుబెట్టానంటే
'వద్దు, వద్దంటాను వెంటబడుతావు'

కొద్దిగా చప్పుడు చేసినానంటే
నోటిపై వ్రేలుంచి సైగచేస్తావు
నాన్న కలంతో నేను "అ ఆ" లు రాస్తే
నీ కెందుకో చాల కోపమొస్తుంది
నాన్నగా రెప్పుడూ రాయటంలేదా?
ఒక్కసారైనా కోపగించావా?
ఒక్కటంటే ఒక్క కాగితం తీసి
పెద్దపడవ నేను చేసికొంటుంటే
కాగితాలు పాడుచేయవద్దంటూ
కళ్ళు పెద్దగచేసి బెదరగొట్టావు
కాగితాలను నాన్న ఉండలుండలు చేసి
రెండు వేపుల సిరాగీతలన్ని గీచి
ఇష్టమొచ్చినరీతి పాడుచేసేరు
చిత్రమేమిటో నీకు కోపమేరాదు (నెలకూన - 163)

కొన్ని పనులు పెద్దలుచేస్తే ఒప్పు, పిల్లలు చేస్తే తప్పు, ఇది ఎందుకు అని పిల్లలు అశ్చర్యపోతారు. అదే ప్రశ్న ఈ కవితలో
ఓ బుడతడి మనస్సులో తలెత్తుతూ ఉంది. తన తండ్రి కథలూ, కవితలూ రాస్తూ, కాగితాలను ఉండలు చుట్టి వినరేస్తూవుంటే
అమ్మకు కోపమేరాదు. కానీ ఒకేఒక్క కాగితం తీసుకొని తాను పడవ చేసుకుంటే అమ్మ వెంటనే కోప్పడుతుంది.

భాగ్యలక్ష్మిగారు రవీంద్రుని గీతాలను అనుస్థజన చేసినప్పటికీ, ఆ కవితల్లోని భావాలు చదువుతున్నప్పుడు తెలుగు
ప్రాంతీయతకే అద్దం పడుతున్నట్లు అనిపిస్తాయి. భాగ్యలక్ష్మిగారు పాఠకుడికి రవీంద్రుని గీతాలను సులభమైనరీతిలో, సరళభాషలో,
తేటతెనుగు మాటలతో కవితల్ని అందించి అలరించారు. అనువాదంలోని ప్రయోజనాన్ని సంపూర్ణంగా అందజేశారు.

ఉపయుక్త గ్రంథాలు :-

1. గీతాంజలి (రవీంద్రుని "గీతాంజలి" కి అనువాదం) - డా॥ జె. భాగ్యలక్ష్మి
2. నెలకూన (రవీంద్రనాథ్ రాగూర్ క్రిసెంట్ మూన్ కు అనువాదం) - డా॥ జె. భాగ్యలక్ష్మి
3. చిత్తూరుజిల్లా రచయిత్రుల రచనల సమగ్ర పరిశీలన (ఎం.ఆర్.పి. పరిశోధనాగ్రంథము)- డా॥ జె. ఉషారాణి.